

Muistitietoa Sinervon talosta ja sen toiminnasta

Kunnantoinmisto on nyt sitten muuttanut Palvasta Teersaloon, Sinervon taloon. Tämä on Velkuan historiassa merkittävää siksi, että kunnantoinmisto on nyt ensimmäisen kerran kiinteän autotien päässä. Yritän tässä nyt vähän muistella ja kertoa, mikä on tämä Sinervon talo.

Jo vuosisadan alussa suunniteltiin yhteisen seurojen talon aikaansaamista kuntaan. Asia oli ollut esillä ainakin nuorisoseuran piirissä, mikä niihin aikoihin toimi vilkkaasti, mutta asia ei ollut lähtenyt liikkeelle kun suojeluskuntajärjestö 1918 kuntaan perustettiin. Järjestön perustaja ja ensimmäinen paikallispuhailikkö oli opettaja Hugo Kannari, talon hankkiminen kuntaan tuli voimakkaasti esille. Suojeluskunta oli siihen asti toiminut Palvassa Riihimäen talossa. Siellä säilytettiin aseet ja muut varusteet, siellä pidettiin juhlia ja harjoituksia. Talon isäntä Hemming Pihlman ja pojat Niilo ja Vieno (muuttivat myöhemmin sukunimekseen Pihlanto) olivat monessa asiassa puuhamiehinä mukana. Talo suunniteltiin alun perin Teersaloon. Oli neuvoteltu Juho Jussilan kanssa maa-alueen saamiseksi. Taloa varten hän oli luvannutkin osan maa-alasta ilmaiseksi. Asia ei silloinkaan vielä ollut lähtenyt liikkeelle. Mutta kun Sinervon tontilla asuva merikapteeni Johan Jansson 1927 kuoli, Sinervon kiinteistö tuli huutokaupattavaksi. 15.6.1928 pidettiin kokous, jossa olivat läsnä Niilo ja Hemming Pihlman, David Haukka, Väinö Saarinen ja Selim Henttula. Päätettiin ostaa huutokaupattava Sinervon kiinteistö. Annettiin valtuutus ja valtakirja Niilo Pihlmanille mennä huutokauppaan ja ostaa kiinteistö. Hän jättikin korkeimman tarjouksen 25 000 mk, mikä hyväksyttiin. Hänelle annettiin myös tehtäväksi hankkia lainhuuto kiinteistölle, mikä vähän viivästy, koska yhtä pesän osakasta oli ollut vaikea tavoittaa, ei tiedetty osoitetta. Lainhuuto saatiin vasta 1931.

Talon suunnittelu ja laajentaminen oli jo alkanut aikaisemmin, mutta nyt ryhdyttiin tositoimiin. Sinervolla oli ennestään tämä Janssonin vanha rakennus, tupa, kamari ja sali. Eteinen oli maanpuolella keskellä, joka purettiin pois. Muu vanha osa jätettiin ja se on siellä tänä päivänäkin. Tästä vanhasta osasta tehtiin keittiö ja ravintolaosa. Juhlasali ja näyttämö rakennettiin meren puolelle. Metsän omistajilta kerättiin lahjoituksena tukkeja, mitkä sitten ajettiin Lempisaaren sahalle ja sahattiin rakennustarpeiksi. Mainittakoon, että yksi hevonen meni jäihin kuormineen Teersalon niemessä. Rakennusmestarina oli Kustaa Salonen ja mukana ainakin Väinö Saarinen ja Aksel Ekblom. Paljon tehtiin talkootyötä, kaikkia sellaisia töitä, mitkä eivät olleet erikoismiesten töitä. Talkoilla kerättiin kaikki eristeet metsästä (sammaleet). Myös lotat olivat monessa työssä mukana varsinkin muonituspuolella.

Kunnassa suoritettiin myös rahankeräys talon hyväksi. Koska tämä rakentaminen oli tosi suuri hanke silloin ja sitä tehtiin pitkälti talkoilla, niin oli välillä aina katkoksia, joten koko rakentaminen kesti 2,5 vuotta. Talo oli nyt tullut maksamaan 50.000 mk. Nyt talo oli valmis ja viralliset vihkiäiset pidettiin elokuun 16. päivä 1931. Silloin talolla oli suuret arpajaiset ja ne olivat tosi juhlat. Turusta asti tuli laivalla väkeä paljon, laiva oli juhlaiputettu ja koristeltu. Paikalla oli torvisoittokunta, joten tunnelma oli erittäin juhlaava.

Juhanäytelmäksi oli valittu "Roinilan talossa" ja sen oli ohjannut silloisen opettajan Jaakko Parkkisen vaimon äiti, rouva Susi, joka ohjasi monta muutakin näytelmää. Tämän näyttämön puoleikkaukset ja koristeet oli suunnitellut ja valmistanut Alvar Ekblom ja esiripun Aira Parkkinen.

Arpajaisia järjestettiin kesäisin silloin lähes vuosittain. Näin kerättiin varoja toimintaan. Talon sivulle rakennettiin voimistelu- ja laululava. Myöhemmin siinä rannan tuntumassa oli myös

erillinen tanssilava. Suojeluskuntatoiminta oli silloin erittäin vilkasta. Vuonna 1934 Velkuan suojeluskunta oli muuttunut merisuojeluskunnaksi. Järjestettiin paljon erilaisia kursseja ja pidettiin paljon iltamia ja harjoiteltiin niihin ohjelmaa.

Oli usein ampumaharjoituksia ja kilpailuja. Käytiin kilpailuissa ainakin Kustavissa ja päivittäin. Suuremmat kilpailut pidettiin Naantalin ampumaradalla. Velkualaiset pärjäsivät niissä melko hyvin. Tarkkasilmäisimpiä olivat ainakin Jalmari ja Osmo Vilen, Uno Vaihela ja Uno Salminen. Lotat olivat aina toiminnassa mukana, lähinnä muonituspuolella. Sinervolla pidettiin monet häät ja muut juhlat. Kun suojeluskuntajärjestö sitten sodan päätyttyä vuonna 1994 määrättiin koko maassa lakkautettavaksi, Sinervon talo siirrettiin Velkuan Pienviljelijäyhdistyksen nimiin.

Sota-ajan jälkeen Velkuaan perustettiin voimistelu- ja urheiluseura Vesa. Tämä uusi seura toimi nyt vilkkaasti. Sodan ajaksi oli lailla kielletty koko maassa tanssi, kun kielto kumottiin sodan jälkeen ja nuoret miehet palasivat rintamilta, oli tanssihaluja jäänyt vähän niin kuin rästiin. Urheiluseura Vesa järjesti ainakin talviaikaan melko usein iltamia. Harjoiteltiin näytelmiä ja esitettiin muutenkin ohjelmaa ja tanssittiin. Näissä iltamissa kävi paljon Livonsaarelaisia, oli venelasteittain Hakkenpääläisiä ja jonkun verran Merimaskusta, Rymättylästä ja Kustavista. Teersalon talo on kaikille näille sen ajan nuorille vieläkin hyvin tuttu ja pitää sisällään mukavia muistoja. Moni nuori on siinä talossa kohdannut elämäkumppaninsa. Vesa järjesti myös paljon urheilukilpailuja ainakin hiihtokilpailut olivat suosittuja. Ne pidettiin usein juuri Sinervon maastossa, niissäkin oli mukana muitakin kuin Velkualaisia. Pidettiin arpajaisia, oli puurojuhlia ja kaikilla oli hauskaa.

Sitten 1965 Sinervo siirrettiin kunnan nimiin. Kunta vuokrasi aika pian Sinervon Turun toimiupseerien kesänviettopaikaksi. Nämä olisivat halunneet kovasti ostaa Sinervon omakseen, käytiin monet kauppaneuvottelut, mutta velkualaiset eivät halunneet myydä. Monella silloisella päättäjällä oli taloon niin paljon mukavia muistoja ja niin voimakkaita tunnearvoja, että talosta ei haluttu luopua.

Sitten kunta sanoi vuokrasopimuksen irti ja otti talon omaan käyttöön. Sen jälkeen taloa on sisältäpäin korjattu useampaakin kertaan. Siellä on ollut erilaista toimintaa: se on ollut kokouskäytössä, siellä on pidetty erilaisia juhlia ja tilaisuuksia.

Tällä kaikella, mitä tässä olen nyt kertonut ja muistellut, haluan teille nuoremmille kuntalaisille kertoa, miten paljon Sinervon talo on merkinnyt Velkuan elämänmenoon ja miten kunniakkaat perinteet tällä talolla on. Kunnantoimistona se ei ehkä ole paras rakenteeltaan ja kunnoltaan. Mutta perinteet ovat talolla arvokkaat ja kunniakkaat.

Lauri Valtonen